

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Рішенням приймальної комісії

Національного університету

«Одеська юридична академія»

Голова приймальної комісії

 Мінас АРАКЕЛЯН

(протокол № _____ від «28» 03 2025 р.)

ПРОГРАМА

вступного випробування до аспірантури зі спеціальності В11 «Філологія» для
здобуття ступеня доктора філософії на основі здобутого освітньо-
кваліфікаційного рівня (магістра, спеціаліста)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступний іспит до аспірантури Національного університету «Одеська юридична академія» для здобуття наукового ступеня доктора філософії для спеціальності В11 – «Філологія» проводиться для вступників, які мають ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

Мета вступного іспиту – виявлення рівня теоретичних знань вступників із загального мовознавства, теоретичних аспектів мовознавства і літературознавства, сучасних тенденцій розвитку та актуальних проблем світової філологічної науки у всьому спектрі її парадигм і концепцій; наявності практичних навичок самостійно реалізувати здобуті знання в науково-дослідній роботі із залученням сучасної методологічної бази аналізу мовних і художніх явищ, уміння аналізувати мовознавчі і літературознавчі процеси, робити узагальнення та проводити порівняльний аналіз

Вступний іспит проводить у формі комплексного іспиту, який містить письмову і усну частини. Білет складається з двох завдань:

1. Письмове тестове завдання
2. Теоретичне питання

Допуск вступників до іспиту здійснюється за умови наявності документа, який засвідчує особу (зокрема з використанням додатку Дія). У разі неможливості ідентифікації вступника іспит проводиться не може.

Іспит проводиться згідно з графіком, складеним приймальною комісією.

Вступники, які не з'явилися на іспит без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються. Перескладання фахового іспиту не дозволяється.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання відбувається з урахуванням таких чинників: змістовність та обґрунтованість відповіді, обізнаність у класичній і сучасній науковій літературі з проблематики питань, вміння здобувача застосовувати на практиці теоретичні знання зі спеціальності Філологія.

Тестове завдання містить 25 питань, правильна відповідь на кожен з них становить 2 бали (загалом – 50 балів). Відповідь на усне питання оцінюється у максимальні 50 балів. Загальна оцінка за іспит – 100 балів.

Оцінка «відмінно» виставляється за відповідь, у якій глибоко проаналізовано і розкрито суть проблематики всіх поставлених питань, висвітлено класичні і новітні підходи до їхнього вирішення, наявні у вітчизняній та зарубіжній філологічній науці.

Оцінка «добре» виставляється за відповідь, у якій проаналізовано і розкрито основну суть проблематики більшості поставлених питань, зроблено аргументовані в цілому висновки. В такому випадку відповідь здобувача може містити окремі недоліки непринципового характеру, що дає підстави оцінити відповідь на одне з питань за максимальною шкалою.

Оцінка «задовільно» виставляється за відповідь, у якій частково розкрито проблематику деяких поставлених питань, висновки містять мінімально достатню чи ж неповну наукову аргументацію.

Оцінка «незадовільно» виставляється за відповідь, яка не розкриває суті поставлених питань, не містить достатньої наукової аргументації.

8. Шкала оцінювання			
100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	не зараховано
1-34	F		

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Розділ 1. МОВОЗНАВСТВО

1. Поняття знака в семіотиці та лінгвістиці. Мова й інші знакові системи.
2. Поняття системи мови.
3. Мова і мовлення. Ознаки літературної мови.
4. Історія української/ англійської/ німецької (за спеціалізацією) мови.
5. Фонетика і фонологія.
6. Лексикологія. Слово та його ознаки. Лексичне значення слова.
7. Парадигматичні та синтагматичні відношення між мовними одиницями.
8. Морфеміка і словотвір. Способи словотворення.
9. Граматична системи мови, її підсистеми, рівні, граматичні категорії, парадигми.
10. Морфологія. Проблема частин мови
11. Синтаксис. Словосполучення і речення.
12. Стилїстика. Функційні стилі та їхні ознаки.
13. Основні парадигми досліджень у сучасній лінгвістиці.
14. Типологічна класифікація мов
15. Соціолінгвістика.
16. Когнітивна лінгвістика
17. Лінгвокультурологія
18. Психолінгвістика
19. Комунікативна лінгвістика
20. Загальні методи дослідження мови.

Розділ 2. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

1. Літературний процес та його складники.
2. Історичні, соціально-політичні й естетичні чинники літературного процесу.
3. Художньо-естетичні епохи, напрями, стилі в літературному процесі Європи й Америки (від античної доби до сучасності).
4. Поетика і стиль твору.
5. Функції автора та оповідача в художньому творі.
6. Тема, проблема, ідея художнього твору.
7. Художній час і простір у літературному творі.
8. Фабула, сюжет, композиція.
9. Літературний рід, жанр, жанровий різновид.
10. Особливості античної літератури.
11. Специфіка літературного процесу доби Середньовіччя
12. Специфіка ренесансної літератури Європи.
13. Європейська література періоду класицизму та Просвітництва.
14. Романтизм у європейській та американській літературах ХІХ століття.
15. Реалізм як провідний художній напрям літератури ХІХ століття.
16. Роль і значення літературної критики для розвитку художньої літератури ХІХ століття.
17. Модернізм в літературах Європи та Америки початку ХХ століття.
18. Авангард у літературі Європи ХХ століття.
19. Постмодернізм у європейській та американській літературах ХХ століття.
20. Специфіка літературного процесу у ХХІ столітті.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Астрахан Н. І. Методологія літературознавства: від XX до XXI століття. *Science and Education a New Dimension. Philology*, II (5). 2014. Issue 28. P. 34-37..
2. Бацевич Ф.С. Нариси теорії тексту: Монографії, Львів, 2019
3. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Академія, 2004. 344 с.
4. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця : Нова Книга, 2008. 248 с.
5. Гнатюк Н.Г., Некряч Т.Є. 100 Key Terms of Stylistics. – К.:КНУ, 2002.
6. Горшкова К.О., Колегаєва І.М., Шевченко Н.Г. Practice in text analysis. Одеса, 2005.
7. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Вступ до галузевого перекладу: практикум для студентів спеціальності «Переклад». К.: Аграр Медіа Груп, 2014. 257 с.
8. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
9. Должикова Т.І. Практикум з лінгвістики тексту : навч.-метод. посібник / Т. Л. Должикова, І.В. Мілева, А.В. Нікітіна. Луганськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 166 с.
10. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Вінниця: Нова книга, 2005. 224 с.
11. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посiбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
12. Загнітко А. Лінгвістика тексту: Навчальний посібник. Донецьк: Дон НУ, 2003. 158с.

13. Історія української літератури : у 12 т. / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 4 : Тарас Шевченко / наук. ред. М. Жулинський. Київ : Наукова думка, 2014. 783 с.

14. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. 5-е вид., випр. Вінниця: Нова Книга, 2018. 656 с.

15. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 464 с.

16. Котович В. Лінгвістичний аналіз художнього тексту / Віра Котович. – Дрогобич : Просвіт, 2007. 188 с.

17. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. Вінниця: Нова книга, 2004. 272 с.

18. Лук'янова Г. В. Лексикологія англійської мови : конспект лекцій з курсу «Лексикологія англійської мови» для студ. вищ. навч. закл. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; відпов. за вип. Т. А. Щєбликіна. Харків : ХНПУ, 2017.

19. Ніколенко А. Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця : Нова книга, 2007. 528 с.

20. Ніконова В.Г. Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови. Вінниця, 2018. 360 с

21. Переклад текстів міжнародних англомовних угод українською мовою: Три базові угоди у галузі прав людини: навчальний посібник. Черноватий Л.М. та інші. Вінниця: нова книга, 2017. 272 с.

22. Ребрій О.В. Вступ до перекладознавства. Конспект лекцій. Харків, 2016. 116 с.

23. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К., 2008.

24. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля - К., 2006. 716 с.

25. Bauer L. English Word-formation. Cambridge: Cambridge University Press, 2017. 311 p.

26. Chulanova G. V. Lexicology in theory, practice and tests: study guide. Sumy : Sumy State University, 2015. 241 p.
27. Crystal D. The Cambridge Encyclopaedia of the English Language. [2 nd edition]. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 506 p.
28. English Lexicology: tutorial / O. L. Ilienکو, I. A. Kamienieva, Ye. S. Moshtagh ; O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv. Kharkiv: Publishing House I. Ivanchenka, 2020. 218 p.
29. Howard J. Lexicography. London: Taylor and Francis, 2015. 200 p.
30. Howard J. Words, Meaning and Vocabulary. London: A and C Black, 2016. 224 p.
31. Kukharenko V.A. A Book of Practice in Stylistics. Vinnytsia, NovaKnyga, 2000.
32. Lambrou M., Stockwell P. Contemporary Stylistics. London: Continuum. 2007.
33. Lexicology of the English Language : lecture notes / G. V. Chulanova. Sumy : Sumy State University, 2020. 74 p.
34. Lipka L. English Lexicology: Lexical Structure, Word Semantics and Wordformation. Berlin: Gunter Narr Verlag, 2017. 240 p.
35. Litosseliti L. Research Methods in Linguistics. London : Continuum Books, 2010. 227 p.
36. Naciscione A. Phraseological Units in Discourse: Towards Applied Stylistics. Riga : Latvian Academy of Culture, 2001. 283 p.
37. Simpson P. Stylistics. A resource book for students. Routledge English Language Introductions, 2002. 262 p.
38. Stylistics. The Cambridge Handbook of Stylistics. Cambridge, 2015.
39. BabelNet: multilingual encyclopedic dictionary. URL: <https://babelnet.org/>
40. Wales K. A Dictionary of Stylistics, 2nd edition, (Harlow: Longman). 2001.